

MATERSKÁ ŠKOLA ŠEMŠA 142, 044 21 ŠEMŠA

Školský vzdelávací program

Rastieme hravo a zdravo

OBSAH

1. Základné údaje o materskej škole	3
2. Východiská	4
3. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zameranie školy.....	5
4. Učebné osnovy	8
5. Dĺžka štúdia a forma výchovy a vzdelávania	13
6. Hodnotenie detí	14

1. Základné údaje o materskej škole

Zriaďovateľ materskej školy:	Obec Šemša
IČO:	00324787
Webová stránka:	www.semsa.sk
E – mail:	mssemsa@semsa.sk riaditelka.mssemsa@gmail.com
Adresa:	Šemša 142, 044 21
Telefón:	0911 789 374
Vyučovací jazyk:	slovenský
Stupeň vzdelania:	predprimárne vzdelanie
Dĺžka dochádzky:	1 – 4 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	celodenná s možnosťou poldennej dochádzky
ŠKVP bol prerokovaný v pedagogickej rade:	02.09.2022
ŠKVP bol prerokovaný v rade školy:	13.09.2022
ŠKVP bol schválený zriaďovateľom MŠ:	
Dátum vydania:	
Riaditeľka školy:	Mgr. Ľuba Rybárová

2. Východiská

Školský vzdelávací program je vypracovaný v súlade s cieľmi a princípmi výchovy a vzdelávania podľa školského zákona a v súlade s platným Štátnym vzdelávacím programom pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (schváleným a vydaným ministerstvom školstva).

3. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zameranie školy

Cieľom predprimárneho vzdelávania je dosiahnuť optimálnu kognitívnu, senzomotorickú a sociálno-citovú úroveň ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a na život v spoločnosti.

Vlastné zameranie školy

V súlade s vyššie uvedeným cieľom, podmienkami materskej školy a miestnymi príležitosťami sme vypracovali ŠkVP „Rastieme hravo a zdravo“, v ktorom sa zameriavame na oblasť zdravého životného štýlu. Toto zameranie sme si zvolili kvôli aktuálnosti danej problematiky s cieľom vytvárať osvetu a prevenciu pred nezdravým spôsobom života u detí. Zvýšenú pozornosť venujeme utváraniu návykov zdravého životného štýlu.

Predškolský vek je obdobie, kedy sa výrazne formuje osobnosť dieťaťa. Dieťa si utvára svetonázor a buduje si dôležité základy pre svoj ďalší život. Keďže dieťa v predškolskom veku trávi väčšinu času z dňa v materskej škole, preto je potrebné začať budovať návyky správnej životosprávy už v tomto veku a v prostredí MŠ. Prostredníctvom pútavých hier a aktivít je možné túto oblasť života deťom zatraktívniť a inšpirovať ich k zdravému životnému štýlu a tým predchádzať vzniku obezity a iným zdravotným komplikáciám.

Snažíme sa byť správnym vzorom deťom v predškolskom veku, v období kedy deti najviac napodobňujú. Preto je v našej materskej škole výchova k zdravému životnému štýlu záležitosťou všetkých pracovníkov školy. V tomto duchu je naším zámerom nadviazať aj spoluprácu s rodičmi.

Vlastné ciele

Na pozdvihnutie kvality edukačného procesu v MŠ so zameraním na oblasť zdravého životného štýlu, zdravej výživy a športu si vytyčujeme tieto vlastné ciele:

- **Hrovou formou a primeraným spôsobom sprostredkovať deťom základné poznatky a vedomosti v oblasti zdravia človeka** (o správnom stravovaní, o výbere vhodných potravín, o dôležitosti pohybovej aktivity, o pravidlách bezpečnosti, o potrebe tráviť veľa času na čerstvom vzduchu, v prírode a pod.).
- **Rôznorodými aktivitami v oblasti výživy a prostredníctvom pohybových činností podporovať a rozvíjať u detí zdravý životný štýl, napríklad:**
 - v spolupráci s rodičmi realizovať v MŠ Deň zdravej výživy (ktorý pripadá na 16.10.)
 - vytvárať a využívať športové príležitosti, realizovať športové aktivity a prostredníctvom nich utvárať pozitívny vzťah detí k športu (realizovať športový deň v MŠ, krúžok cvičenia rodičov s deťmi, hudobno-pohybový krúžok...).

- **Posilňovať prirodzenú detskú zvedavosť a objavovanie sveta okolo nás** hrami, zážitkovým učením, bádateľskými aktivitami, turistickými vychádzkami do lesa a do jeho blízkosti v každom ročnom období.
- **V maximálnej miere využívať príležitosť na pobyt vonku** – na školskom dvore, multifunkčnom ihrisku, v záhradke a ovocnom sade, zabezpečovať pohybové aktivity a hry detí na školskom dvore, dôsledne využívať zdravotné cvičenia, telovýchovné a relaxačné chvíľky.
- V spolupráci so školskou jedálňou:
 - zabezpečovať deťom denne **pitný režim** podľa potreby,
 - **zapájať sa do projektov k zdravej výžive** (mliečny program, školské ovocie a pod.)
 - dbať na **zdravú výživu detí**,
 - **vtiahnuť rodičov do problematiky školského stravovania** organizovaním Dňa zdravej výživy + pripraviť ochutnávku zdravých jedál spojenú s poskytnutím receptúr rodičom.
- **Podporovať zdravý životný štýl a celkový osobnostný rozvoj každého dieťaťa prostredníctvom krúžkovej činnosti** (hudobno – pohybový, výtvarný, krúžok cvičenia rodičov s deťmi, anglický krúžok).
- **Rozvíjať umelecké cítenie, poznávať slovenské ľudové tradície** prostredníctvom školských aktivít (divadelné predstavenia, hudobné rozprávky, koncerty..) ako aj v spolupráci s miestnou komunitou a obcou.
- **Rozvíjať u detí environmentálne cítenie** – vytvárať príležitosti na budovanie kladného vzťahu a ochranárskych postojov k prírode.
- **Zapájať deti do aktívnej ochrany našej Zeme**, napríklad:
 - zber odpadkov,
 - starostlivosť o zvieratá (výroba hmyzieho hotela, vtácej búdky, krmidiel)
 - zapájať deti a ich rodičov do zberu druhotných surovín – zbierať papier, separovať odpad, pracovať s odpadovým materiálom.
- **Spoznávať faunu a flóru** – spoznávať liečivé a chránené rastliny a živočíchy formou turistických vychádzok, návštevou ZOO, botanickej záhrady.
- **Zapájať deti do starostlivosti o svoje okolie** - udržiavať čistotu interiéru školy, skrášľovať triedy živými kvetmi, zapájať deti do starostlivosti o rastliny.
- **Rozvíjať u detí emocionálnu inteligenciu**, schopnosť prijímať a nieť osobnú zodpovednosť pri plnení úloh, vážiť si, rešpektovať a tolerovať odlišnosť iných ľudí, správať sa mravne a **udržiavať harmonické medziľudské vzťahy**.

- **Motiváciou a hrami rozvíjať a podporovať zdravé sebavedomie a sebaistotu detí, rozvíjať a podporovať jedinečnosť detí. Podporiť vzťah dieťaťa k poznávaniu a učeniu hrou.**
- **Vytvárať v prostredí MŠ rovnosť príležitostí a každému dieťaťu dať šancu, aby sa rozvíjalo podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech.**
- **Udržiavať radostnú atmosféru v triedach využívajúc všetky druhy pozitívnej motivácie, odstraňovať stres v škole (vo vzťahu učiteľ- dieťa, učiteľ – učiteľ, učiteľ – dieťa – rodič).**
- **Pri realizácii výchovno – vzdelávacej činnosti uplatňovať kombináciu rôznych učebných štýlov tak, aby boli zohľadnené individuálne osobitosti a potreby detí.**
- **U detí pokračujúcich v plnení povinného predprimárneho vzdelávania uplatňovať rozvíjajúce programy zamerané najmä na rozvoj oblastí, v ktorých nedosiahli školskú zrelosť (spolupracovať s CPPPpP, logopédom a pod.).**

4. Učebné osnovy

Učebnými osnovami Školského vzdelávacieho programu *„Rastieme hravo a zdravo“* sú vzdelávacie štandardy vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách.

Pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti využívame nasledujúce skratky:

Jazyk a komunikácia	JaK
Matematika a práca s informáciami	MaPI
Človek a príroda	ČaP
Umenie a kultúra – Hudobná výchova	UaK – HV
Umenie a kultúra – Výtvarná výchova	UaK - VV
Človek a spoločnosť	ČaS
Človek a svet práce	ČaSP
Zdravie a pohyb	ZaP
Hry a činnosti podľa výberu detí	HaČPVD
Zdravotné cvičenie	ZC
Vzdelávacia aktivita	VA
Pobyt vonku	PV
Vzdelávacia oblasť	VO
Výkonový štandard	VŠ
Štátny vzdelávací program	ŠVP
Školský vzdelávací program	ŠkVP
Hudobno-pohybová hra	HPH
Pohybová hra	PH
Krúžková činnosť	KČ

Plánovanie výchovno – vzdelávacej činnosti na úrovni školy:

Obsah učiva sa bude realizovať prostredníctvom desiatich obsahových celkov.

Každý obsahový celok je zložený spravidla zo štyroch tém týždňa.

Mesiac	Obsahové celky	Témy týždňa
IX.	Z detskej izby do škôlky	1. Vitaj v našej škôlke
		2. Kto sa o nás v škôlke stará
		3. Ja a moji kamaráti
		4. Kráľovstvo hračiek
X.	Čarovná jeseň	1. Počasie a obliekanie
		2. S čím sa hráme na jeseň
		3. Dedušková záhrada
		4. Lesný život v jeseni
XI.	V zdravom tele zdravý duch	1. Dobré ráno, dobrý deň
		2. Čo ukrýva naše telo
		3. Čo je zdravé a čo nie
		4. Adventný príbeh
		5. Ľudia s veľkým srdcom (záchranné zložky)
XII.	Tešíme sa na Vianoce	1. Prichádza Mikuláš
		2. Vianočná tržnica
		3. Kúzelné Vianoce
I.	Krajina mrazov	1. Čarokrásny biely svet
		2. Zimné radovánky
		3. Snehuliakovo
II.	Fašiangy, Turíce	1. Fašiangy, karneval
		2. Šašo Valentín
		3. Hostina pre hladné zvieratká
		4. Vesmír
III.	Jarné prebúdzanie	1. Ako vzniká kniha
		2. Zvieracie mamičky a ich deti
		3. Od semienka k rastlinke
		4. Prišla jar
		5. Rozkvitnutá príroda
IV.	Veselá Veľká noc	1. Sviatky jari – Veľká noc
		2. Deň Zeme
		3. Cestujeme po svete
		4. Bezpečne na cestách
V.	Máj – lásky čas	1. Moja rodina
		2. Mamkino srdiečko
		3. Slovensko – moja vlasť
		4. V ríši hmyzu
VI.	Všetky deti sveta	1. Týždeň detských radostí
		2. Vo vode a pri vode
		3. Safari
		4. Dovidenia, škôlka milá
		5. Tešíme sa na prázdniny

Doplňujúce dobrovoľné témy:

Veci okolo nás, Aktovka plná tajomstiev, Abeceda, Píšeme a čítame, Malí moderátori....

Plánovanie výchovno – vzdelávacej činnosti na úrovni učiteľ'a:

- Učiteľky plánujú výchovno - vzdelávaciu činnosť týdenne (podľa svojej rannej zmeny), pridržujú sa obsahových celkov.
- Časové trvanie obsahového celku je spravidla jeden mesiac.
Obsahový celok má spravidla štyri témy. Časové trvanie jednej témy je spravidla 1 týždeň. Poradie tém nie je záväzné, tému týždňa určuje učiteľka, ktorá plánuje aktuálny týždeň tak, aby každá z tém v učebných osnovách bola zaradená do plánovania.
- Téma: Sviatky jari – Veľká noc – jej realizácia je podmienená aktuálnym časovým vymedzením, takže je možné ju zameniť s ľubovoľnou témou v predchádzajúcom alebo nasledujúcom obsahovom celku.
- Písomná štruktúra plánu spočíva na rozhodnutí pedagogickej rady a je záväzná pre celý pedagogický kolektív.
- Učiteľka zohľadňuje možnosť voľby vzájomne kombinovať a prelínať príslušné vzdelávacie oblasti v rámci cieľenej vzdelávacej aktivity.
- Popoludňajšie cieľené vzdelávacie aktivity učiteľka realizuje na základe vlastného uváženia prostredníctvom ktorejkoľvek vzdelávacej oblasti. Môže sa v nich premietnuť napr. potreba zopakovať známy obsah.
- Plán výchovno-vzdelávacej činnosti bude zohľadňovať tradície a materiálne podmienky materskej školy.
- Plánovanie je systematické od menej náročných požiadaviek na dieťa k náročnejším s uplatnením rôznych učebných štýlov tak, aby boli zohľadnené vekové a individuálne osobitosti detí.
- Výkonové štandardy je možné deliť, a to v prípade, ak sú širšie koncipované a na realizovanie v jednej cieľenej vzdelávacej aktivite príliš obsažné, ale je možné ich aj kombinovať a spájať.
- Mnohé výkonové štandardy sa priebežne dosahujú v prirodzených každodenných socializačných situáciách v priebehu dlhšieho časového obdobia, a preto nie je potrebné k nim plánovať a realizovať konkrétne cieľené vzdelávacie aktivity (týka sa to najmä vzdelávacích oblastí Človek a spoločnosť, Zdravie a pohyb, Jazyk a komunikácia a pod.).
- Pri plánovaní vzdelávacej činnosti sa dôsledne uplatňujú princípy inkluzívneho vzdelávania ako sú uvedené v Štátnom vzdelávacom programe pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (deti so ŠVVP, nadané, zo sociálne znevýhodneného prostredia).
- V pláne výchovno – vzdelávacej činnosti sa musia objaviť konkrétne:
 - ✓ pohybové a relaxačné cvičenie / zdravotné cvičenie
 - ✓ výkonové štandardy z jednotlivých vzdelávacích oblastí
 - ✓ ciele a aktivity
 - ✓ organizačná forma, v ktorej budú realizované
 - ✓ použité učebné zdroje
 - ✓ dátum plnenia a podpis učiteľky.
- V čase prázdnin je výchovno – vzdelávacia činnosť realizovaná formou hier a hrových činností v prevažnej miere na čerstvom vzduchu v školskej záhrade.

Štandardy, ktoré sa plnia priebežne:

Zdravie a pohyb

1. Má osvojené základné hygienické návyky (použitie toalety a toaletného papiera, umývanie rúk po použití toalety, umývanie rúk pred jedlom a po zašpinení sa atď.).
2. Ovláda základné sebaobslužné činnosti.
3. Aktívne sa zúčastňuje na príprave stolovania (desiata, obed, olovrant), používa príbor a dodržiava čistotu pri stolovaní.
4. Udržiava poriadok vo svojom okolí.
5. Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.

Človek a spoločnosť

1. Plynule rozpráva o svojich záľubách aj povinnostiach.
2. Vie, koľko má rokov.
3. Oslovuje menom rovesníkov v triede.
4. Pozná mená učiteľiek v triede.
5. Nadviaže adekvátny sociálny kontakt (verbálny i neverbálny) s inými osobami – deťmi i dospelými.
6. Volí vhodný pozdrav vzhľadom na aktuálnu situáciu.
7. Odzdraví primerane situácii akceptujúc osobu, s ktorou sa zdraví.
8. Používa pozdrav, prosbu, poďakovanie, ospravedlnenie vzhľadom na aktuálnu situáciu.
9. Rešpektuje dohodnuté pravidlá spoločensky prijateľného správania.
10. Správa sa ohľaduplne k deťom i dospelým.
11. Spolupracuje v skupinovej činnosti na základe osobných predpokladov.
12. Sústreď sa na činnosť na základe zapojenia vôľových vlastností.
13. Dokončuje individuálnu alebo skupinovú činnosť.
14. Reaguje spoločensky prijateľným spôsobom na aktuálne prejavy emócií – pozitívne i negatívne.
15. V dialógu vie vypočúť iných (deti i dospelých).
16. Správa sa priateľsky k deťom i dospelým.
17. Požiada o pomoc, keď si to situácia vyžaduje.
18. Poďakuje za pomoc od druhých.
19. Poskytne iným pomoc.
20. Obdarí druhých.
21. Podelí sa o veci.
22. Reaguje adekvátne na dobré skutky.
23. Presadzuje sa v hre alebo v činnosti spoločensky prijateľným spôsobom.
24. Nenásilne rieši konflikt.
25. Odmieta nevhodné správanie.
26. Uvedomuje si na elementárnej úrovni dôsledky svojho správania.

Jazyk a komunikácia

1. Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami – deťmi i dospelými.
2. Reaguje na neverbálne signály (gestá, mimiku), udržiava očný kontakt, hlasnosť prejavu prispôsobuje situácii.
3. Používanie jazyka prispôsobuje sociálnym situáciám a vzťahom.

4. Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu.
5. Rozumie spisovnej podobe jazyka.
6. Dokáže jednoducho vysvetliť, prečo je písaná reč dôležitá.
7. Uvedie jednoduché príklady dôležitosti písanej reči.
8. Vníma a vie primerane vysvetliť rozdiel medzi poéziou (básničkou) a prozaickými žánrami.
9. Pri činnostiach s knihou rozumie a aktívne (v primeraných ekvivalentoch) používa výrazy ako autor, kniha, strana, spisovateľ.
10. Pri listovaní a prezeraní knihu správne drží.
11. Ukáže titulnú stranu knihy.
12. Ukáže začiatok čítania textu.
13. Listuje v knihe správnym smerom.
14. Rozpozná, kde je v knihe uvedený názov a autor knihy.
15. Identifikuje pri čítaní slová v správnej smerovej orientácii (zľava - doprava).
16. Ukáže pri čítaní riadky v správnej smerovej orientácii (zľava – doprava, zhora - nadol).
17. Identifikuje niektoré písmená abecedy.
18. Pri kreslení a grafomotorických činnostiach sedí vzpriamene, vzdialenosť očí od podložky je primeraná.
19. Úchop a tlak ceruzky zodpovedá norme.

5. Dĺžka štúdia a forma výchovy a vzdelávania

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného roka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Je to spravidla v školskom roku, v ktorom do 31. augusta dosiahne šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť.

Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roka veku nedosiahlo školskú spôsobilosť, riaditeľka materskej školy rozhodne o pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v MŠ na základe:

- písomného súhlasu príslušného zariadenia poradenstva a prevencie,
- písomného súhlasu všeobecného lekára pre deti a dorast
- a informovaného súhlasu zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia (§ 28a, ods.3).

Ak zákonný zástupca dieťaťa alebo zástupca zariadenia požiada, aby bolo na povinné predprimárne vzdelávanie v materskej škole prijaté dieťa, ktoré nedovŕšilo piaty rok veku do 31. augusta, je povinný k žiadosti predložiť:

- súhlasné vyjadrenie príslušného zariadenia poradenstva a prevencie ,
- a súhlasné vyjadrenie všeobecného lekára pre deti a dorast (§ 28a, ods.5).

O povolenie individuálneho vzdelávania dieťaťa môže zákonný zástupca dieťaťa alebo zástupca zariadenia písomne požiadať riaditeľa materskej školy, do ktorej bolo dieťa prijaté na povinné predprimárne vzdelávanie (§ 28 b, ods.1).

Dokladom o získanom stupni vzdelania je **osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania**. Toto osvedčenie je deťom odovzdávané spravidla na slávnostnej rozlúčke predškolákov s materskou školou.

6. Hodnotenie detí a žiakov

Hodnotenie detí je realizované :

- prostredníctvom pedagogickej diagnostiky,
- odborným poradenstvom pre rodičov (realizovaným konzultačnými pondelkami triednou učiteľkou v každej triede),
- polročným a koncoročným hodnotením výsledkov výchovno – vzdelávacej činnosti, ktoré tvoria východisko k správe o výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti za školský rok spracovanej riaditeľkou školy,
- individuálnym plánom pre deti s pokračovaním plnenia povinného predprimárneho vzdelávania. Tieto plány sa vypracovávajú na základe posúdenia a odporúčania psychológa, diagnostiky triednej učiteľky a všeobecného lekára pre deti a dorast.
- denným hodnotením detí učiteľkou a sebahodnotením detí
- pri rozbere hospitačnej činnosti.